

Karawankenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalca) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Stev. 30.

Krainburg, 29. novembra 1941.

1. leto

Nova Gauleiterja za Kärnten in Salzburg

Gauleiter dr. Rainer iz Salzburga prevzame Gau Kärnten - Reichsstudienführer dr. Scheel je postal Gauleiter za Gau Salzburg

Klagenfurt, 28. novembra. Führer je — tako javlja NSK — postavil Gauleiterja in Reichstatthalterja dra Friedricha Rainerja v Salzburgu za Gauleiterja in Reichstatthalterja za Gau Kärnten in Reichsstudienführerja Oberdienstleiterja dra Gustava Scheela za Gauleiterja in Reichstatthalterja za Gau Salzburg.

Hkrati je Reichsführer **SS** s pritrditvijo Führerja nadomestujočega Gauleiterja, **SS**-Brigadenführerja Franca Kutschera, ki je na mestu pokojnega Gauleiterja Klausnerja vodil posle pri Gauleitung Kärnten, vpoklical v Dienststelle des Reichskommissars für die Festigung des deutschen Volkstums.

Po nalogu Führerja bo Reichsorganisationsleiter dr. Ley v soboto, dne 29. novembra v Salzburgu in v nedeljo, dne 30. novembra v Klagenfurtu opravil uvedbo oz. poslovanje dra Scheela kakor tudi nadomestujočega Gauleiterja Kutschera.

*

V osebi Gauleiterja Rainerja pozdravlja Gau Kärnten enega svojih sinov; rojen je bil 28. julija 1903. leta v St. Veit a/Glan kot sin učitelja na meščanski šoli Norberta Rainerja, obiskoval je ljudsko šolo v St. Veitu, potem gimnazijo v Klagenfurtu in nato univerzo v Grazu. Med študijem je bil zaposlen kot delovni dijak v poslih skladiščnega delavca, žagarja in bančnega uradnika in se je zgodaj navadil uravnati si življenje z odprtimi očmi in trdnim oprijemom rok. Vzlic temu, da je poleg učenja

opravljal še različna dela, je pravnik Friedrich Rainer že kot triindvajsetletnik promoviral za doktorja prava. Gauleiter dr. Rainer je oženjen in ima 5 otrok.

Politična orientacija dra Rainerja je že od vsega začetka bila v znamenju vsenemške miselnosti. Po razsulu je bil član Bürgerwehr St. Veit in je v bojih za svobodo Kärntna — še na pol deček — služboval v obrambnih formacijah za vojaško pomožno službo. Dr. Rainer, član prve St. Veiter SA, je bil udeležen pri ustanovitvi prve NSDAP-Ortsgruppe v St. Veit a/Glan dne 10. oktobra 1930. S tem dnem je bil sprejet v stranko in vpoklican v Ortsgruppenleitung.

V bojnem času je dr. Rainer deloval v poročevalni službi; povrh je pa imel izvršiti celo vrsto posebnih političnih naročil. Januarja 1934. je prevzel poročevalno službo v Kärnten **SS**-Standarte, v avgustu 1934. je bil po Gauleiterju Klausnerju vpoklican v Gauleitung Kärnten. Leto poz, neje je bil prijet vsled obtožbe radi veleizdaje in obsojen na eno leto policijske kazni. V maju 1936, ko je bil v prostosti, je bil vpoklican v deželno vodstvo NSDAP Österreich. Po nalogu Landesleiterja Klausnerja je vodil celokupno službo stranke v marcu 1938. Po priključitvi je postal najprej državni tajnik v ministrstvu Klausner, vodja organizacijskega oddelka v štabu Bürckel, dokler ni bil 22. maja 1938. postavljen za Gauleiterja v Salzburgu. Septembra 1939. je bil postavljen za Reichsverteidigungskommissarja Wehrkreis XIII. marca 1940. pa za Reichstatthalterja v Salzburgu. Gauleiter dr. Rainer je član državnega zbora, **SS**-Gruppenführer in HJ-Gebietsführer.

Dr. Friedrich Rainer

Kärnten pozdravlja Gauleiterja dra. Rainerja kot moža, ki kot rojak od mladih nog in iz lastnega zaznavanja pozna probleme in velike naloge dežele v bodočnosti, kot politika, ki mu je kakor malokateremu znan razvoj NSDAP v Ostmarki in ki je hkrati vsled posebne lege in sestave Salzburške ter vsled posebnih, poverjenih mu nalogov navajen, da gleda preko mej domovine in vzlic povezanosti z njo obrača poglede na veliko celoto.

Evropska fronta

Dr. O. S. Krainburg, 28. novembra.

Oči vsega sveta so bile te dni uprte v Berlin, kjer so se zbrali zastopniki večine evropskih držav in vzhodne Azije pri za Evropo in svet odločilnem činu glede podaljšanja antikominternske pogodbe, katere cilje je, da se temeljito zatre bolševizem, torej odstrani največjo nevarnost, kakršna doslej človeštvo in kulturo še ni ogrožala. V osredju zgodovinskih dnemov v Berlinu je bil govor državnega ministra za zunanje posle, ki ga je imel pred visokimi gosti iz inozemstva, vodečimi osebnostmi Reicha in predstavniki tu- in inozemskega tiska, torej pred forumom, ki je predstavljal enotno voljo Evrope, da izobliči novo bodočnost na naravnih temeljih po razmerju kapacitete posamičnih članov nastajajoče skupnosti; po zastopnikih Japonske, Mandžukua in Kitajske je ta forum prikazal preko Evrope segajočo svetovno bazo tega reda.

Pred tem avditorijem je državni minister za zunanje posle, govorec z najvišjega vidika, razpravljaval o sedanji zunanepolitični situaciji. V pičlih in določenih formulacijah, ki po svoji jasnosti ne dopuščajo nobenega krivega razumevanja, je podal kratek pregled o evropskem položaju, kakršen se v tem hipu predstavlja treznemu opazovalcu. Iz poklicanih ust smo slišali sedaj sklepe, ki se podajo po globokem vpogledu v problematiko preteklosti in sedanosti iz poročila o trenutnem stanju stvari. V posnetku in stvarnem pretrehtanju vseh bistvenih in odločilnih faktorjev se poda kot rezultanta vseh spoznavanj in preudarkov prepričanje o zmagi nemškega orožja. Ta zmaga je pa hkrati zmaga pravične stvari in zaključek boja, ki ni pričel šele 3. septembra 1939. Z njo bodo marveč kronana ona prizadevanja, ki so že cele generacije razgibala Evropo in ki bodo, ker jih na novih temeljih in z novim etosom iznašata Führer in Duce in ker jih brani neomajna skupnost Nemčije in Italije, tvorila podlago za zdravo in življenjajazmožno evropsko skupnost; v tej se ne bo več mogel usodepolno izdejstvovati posamični ropar človeške sreče ali egoizem posamičnih manjših in večjih skupin, ampak bo v njej vodilna ideja o blaginji vseh.

Bogato gradivo delstev, ki je dalo podlago za izvajanja ministra zunanjih poslov v. Ribbentropa, govori jasno in nam prikazuje zveze, ki so dovedle do vojne in njene razširitve po intencijah Churchilla, Roosevelta in Stalina. Neovrgljivo je bila pri tem pribita zločinska vloga, ki jo je v ozadju igral kot vojni hujskač Roosevelt in jo še igra na njegovem brzem pohodu za vojno. Zalostno je pri tem, a resnično, danes celo že zgodovinska činjenica, da so bili in da so za tega apostola vseh hujskačev gonilni nagibi ne morda stvarni preudarki, — ki bi mu morali narekovati ravno nasprotno ravnanje — ampak lastna nezmožnost napram porajajočim se problemom, vladohlepnost in bolesto stopnjevana samozavest. To spoznanje je treba posebej podčrtati, kajti ako Rooseveltu uspe, da nažene Zedinjene države v vojno, je že danes nedvomno in neizpodbitno ustanovljena krivda na katastrofi, ki bo potem zajela tudi Ameriko in se tam izdejstovala; niso nemški narod in njegov Führer tisti, ki so hoteli in iskali to vojno, tudi ne pretežna večina ameriškega naroda, ampak izključno Roosevelt kot voljno orodje svet izkoriščajoče in roparske klike prostozidarjev in čifutov, ki Ameriko ravno tako tiranizirajo kakor Anglijo in bolševiško Rusijo in ki bi se radi po pogubi miroljubnih in kulturo ustvarjajočih narodov Evrope polastili neomejenega svetovnega gospostva.

Führer je sprejel evropske državnike

Predstavniki evropskih sil v Berlinu - Enotna fronta proti bolševizmu

Berlin, 28. novembra. Führer je v četrtek v prisotnosti državnega ministra za državne posle v. Ribbentropa sprejel v državni preestolnici mudče se evropske državnike v protibolševiški fronti združenih sil, slovaškega ministrskega predsednika profesorja Tuko, kraljevskega ogrskega ministrskega predsednika pl. Bardossy-ja, kraljevskega romunskega ministrskega podpredsednika Mihai Antonesca, kraljevsega italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, kraljevskega bolgarskega ministra zunanjih poslov Popoffa, kraljevskega danskega zunanjega ministra Skavenius-a, španskega zunanjega ministra Serano Sunerja, finskega ministra za zunanje posle Witttinga, hrvaškega zunanjega ministra Lorkovića, kakor tudi pooblaščenca cesarske japonske vlade poslanika Oshimo in vlade cesarstva Mandžukua, poslanika Lue-I-Wena.

V četrtek opoldne so bili v Berlinu navzoči državniki in berlinski šefi misij sil, združenih v antikominternski pogodbi, pri Führerju v gosteh. Od nemške strani so bili to Reichsmarschall des Großdeutschen Reiches Hermann Göring, Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop, Großadmiral Raeder, Generalfeldmarschall Keitel in Reichsminister dr. Goebbels, Rosen-

berg in dr. Lammer, Reichsleiter Bouhler, Bormann, dr. Dietrich, Reichsführer **SS** Himmler, Stabschef SA Lutz, Staatsminister dr. Meißner, razen tega Staatssekretär des Auswärtigen Amtes v. Weizsäcker, Unterstaatssekretär Wörmann in Gaus kakor tudi nemški šefi misije v deže-

lah, ki so združene v antikominternski pogodbi.

Državni minister za zunanje zadeve von Ribbentrop je v teku berlinskega sestanka zaporedoma sprejemal k osebni izmenjavi misli evropske državnike za boj proti bolševizmu združenih sil.

Državni čin v Berlinu

Antikominternska pogodba za 5 let podaljšana - Sedem novih držav kot članic

Berlin, 28. novembra. V torek opoldne ob 12,30 se je v novi državni pisarni v dvorani za poslanike vršil za svetovno politiko pomembni državni čin, pri katerem so predstavniki pogodbenih sil antikominternske pakta podpisali zapisnik o podaljšanju pogodbe proti komunistični internacionali in pri katerem so zastopniki Bolgarije, Danske, Finske, Hrvaške, Romunije in Slovaške v slovesni obliki izjavili, da njihove države pristajajo k temu dogovoru proti sovražniku sveta, bolševizmu.

Veliko politično dogajanje je v torek dalo obeležje cestni sliki državne prestolnice; posebno Wilhelmsplatz je bil v znamenju historičnih ur, ki so tako velikega pomena za zgodovinski razvoj nove Evrope. Več tisoč ljudi je že dolgo pred začetkom znamenite izjave prišlo na prostorni trg, na katerem so bile postavljene častne formacije **SS**.

V imenu Führerja in državne vlade, je državni minister za zunanje posle v. Rib-

bentrop otvoril državni čin s pozdravnimi besedami na predstavnike v antikominternski pogodbi združenih držav, kakor tudi na zastopnike evropskih vlad, ki so se odzvale vabilu signatarnih sil k pristopu. Reichausenminister je povdaril, da se je sodelovanje v antikominternski pogodbi zvezanih držav obneslo v vsakem oziru, da so zato vlade signatarnih sil sklenile, da današnjim dnem dotekajočo pogodbo podaljšajo za nadaljnjih pet let in da vstrežno določilo, ki je predvideno v pogodbi, pozovejo tudi druge države k pristopu. Nato je bil prečitan zapisnik o podaljšanju pogodbe.

V zvezi s tem se je vršil svečan podpis zapisnika, ki so ga podpisali zunanji minister Reicha, kraljevski italijanski minister za zunanje posle, grof Ciano, cesarski japonski poslanik v Berlinu, general Oshima, kraljevski ogrski ministrski predsednik in zunanji minister

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Pa najsi je cilj teh zločinskih elementov kakršn si bodi: dosegli ga ne bodo nikoli. Ob Führerju in njegovih vojakih ter četah in prostovoljcih z Nemčijo zvezanih držav, ki tvorijo v pogodbi treh sil najmočnejšo enoto, so se razbile vse predpostavke, raz katerih so izhajala stremjenja po svetovnem gospostvu od strani sil gnusnega manjvrednega človeštva, ki je uteleseno po Churchillu, Rooseveltu in Stalinu. Pet mesecev vojne na Ruskem je odstranilo zadnje zapreke, ki so ovirale zedinjenje in novo zgraditev Evrope. Zmage orožja pa so Nemčijo in Evropo ojačile na tak način, da ni mogoče več dvomiti, da bo zmagala dobra stvar, katera zmaga bo hkrati zajamčila solidarnost evropskih narodov.

Irška se bo branila pod lastno zastavo

Zeneva, 28. novembra. Irski ministrski predsednik de Valera je v radijskem nagovoru na krajevne obrambe ponovno povdarril pot Irške do svobode in neodvisnosti. Irski bodo moralj svojo lastno deželo braniti z lastno armado in z lastno zastavo. »Dandanes imamo vsaj v tem delu Irške, če že ne za celi obseg naroda, svobodo, ki smo si jo brijborili za visoko ceno.« De Valera je pozval svoje rojake, naj pristopajo h krajevnim obrambam, kajti slaba Irška bo vedno vaba za napad. Spričo severno-ameriške invazije v šest grofij so de Valerovi opomini zelo značilni.

General der Flieger Helmut Wilberg smrtno ponesrečil

Berlin, 28. novembra. General der Flieger Helmut Wilberg se je ponesrečil smrtno na službenem poletu, ker je letalo strmoglavilo. Z njim je preminul letalske smrti eden najstarejših letalskih častnikov nemške oborožene sile.

Že leta 1910. se je dal na lastne stroške pri družbi letalskih strojev v Wrigt izobraziti za vodnika letal in je dne 18. avgusta 1910 pridobil izkaznico št. 26 za mednarodnega vodnika letal. Ob koncu svetovne vojne je kot poveljnik letalcev IV. armade vodil službo letalcev v Flandriji. Po končani vojni je deloval v ministrstvu državne obrambe in se boril za ohranitev letalske misli v vojni in pri ljudstvu. V marcu 1933. leta je bil vpoklican v Reichsluftfahrtministerium. Leta 1935. je postal Generalleutnant. Leta 1938. je po doseženi starostni meji s činom Generala der Flieger zapustil aktivno službo, a je bil v pričetku te vojne znova uporabljen kot višji poveljnik za izobrazbo letalcev. Tragična usoda je pripravila njegovemu vojaškemu življenju nenadni konec. Z Generalom der Flieger Wilbergom je kot vodnik letala umrl letalske smrti tudi Obrstleutnant Kürbs.

Mojster Janez Straža

POVEST

6

Pozneje je postal ta trak vedno širji in širji, dokler ni dosegel kmalu neprimerne širine pol lakta, vsled česar so ga morali posebej naročevati v tvornici in se je podšit s trdo lepenko vzdigoval liki stolpni avbi. Pentlja, ki je bila zaradi njene preko ramen segajoče širine podobna razprostrtim kri-lom orla, je ležala ravno nad jamico tilnika. Na sencih in pri uželih so moleli ven mali koderčki in marsikateri drzki bamberški in-croyable (tako so v dobi francoske revolucije dejali gizdaličom in gizdaličkam) se je ta noša neobično in lepo podajala.

Prav živo pisan prizor je bil, kadar se je od zadaj zagledalo pogrebni spreved, ki se je ravno kar pričel premikati. V Bambergu je šega, da meščane k sprevedu za mrličem povabi tako zvana mrliška žena, ki v imenu pokojnega na ulici in pred vsako hišo z vreščočim, vpijočim glasom godlra to vabilo na pr. v tej obliki: Gospod I. I. si izproša zadnjo čast itd. Gospe tete in mlada dekleta, ki se drugače redko prikažejo na planem, ne umanjajo in pridejo v velikem številu; ko se potem spreved žen začne premikati in veter zajame velike pentlje, je podoba taka, kakor da se je iznenada zbudila in šumno vzletela cela jata črnih gavranov in orlov.

Naklonjeni nam čitatelj naj si torej blagohotno ne predstavlja naše lepe Ančke v nobenem drugem nakitu kako v lični erlanški avblet.

Čeprav je bilo mojstru Straži zoperno, da

Državni čin v Berliuu

Nadaljevanje s 1. strani.)

pl. Bardossy, poslanik Mandžukua Lue-I-Wen, in španski zunanji minister Suner. Na to so podali zastopniki teh držav pomembne izjave k podaljšanju pogodbe in njenemu načelnemu pomenu.

Zastopniki Bolgarije, Danske, Finske, Hrvaške, Romunije in Slovaške so v slovesni obliki izjavili pristop njihovih dežel k tej pogodbi proti bolševškemu sovražniku. V nagovorih voditeljev delegacij je bilo veskozi slišati načelno soglasje v smislu brezpogojnega boja proti bolševizmu in zahvalo, da sta Führer in nacionalno socialistična Nemčija utrla pot za odstranitev komunizma. Nato je Reichsaussenminister prečital brzojavko kitajskega zunanjega ministra dr. Tsumin-Yee na državno vlado, glasom katerega brzojava je tudi kitajska narodna vlada pristopila k antikominternski pogodbi.

Zaključni nagovor Reichsaussenministra

Ko so državniki v protibolševškem boju združenih sil slovesno in v dojmiljivi obliki pokazali borbeno voljo njihovih narodov proti svetovnemu bolševizmu, je državni minister za zunanje posle v. Ribbentrop v imenu zastopnikov dosedanjih pogodbenih sil najprisrčnejše pozdravil novo pristopivše države in njih predstavnike. Reichsaussenminister je imel sledeči končni nagovor:

»Ko je bila pred petimi leti sklenjena antikominternska pogodba, je stal svet pod dojmom poskusov komunistične internacionale, da bi se po njenih dokončnih porazih v Nemčiji in Italiji ustanovila v drugih državah Evrope in vzhodne Azije. Zaradi rovarstva kominterne so tako v Španiji kakor na Kitajskem dozorele grozne posledice.

Pogodba je takrat nastala zaradi jasnega spoznanja, da zamore le skupna obrambna fronta vseh zdravih držav trajno zaustaviti pretečo svetovno nevarnost. Zategadelj sem pri sklenitvi pogodbe pred petimi leti izrazil upanje, da bodo ostale kulturne države uvidele potrebo skupnega sodelovanja proti delu komunistične internacionale in da se bodo pridružile tej pogodbi. Glede te nade ni bilo razočaranja. Kmalu po sklenitvi prvotne pogodbe so že pristopile tri nadaljnje države in ta krog je danes znova razširjen na sedem drugih držav.

Spriču velikanskih dogodkov tega leta se prikazujejo vzroki, ki so bili svoječasnomerodajni za ožjo zvezo, še v čisto drugačni luči, kakor je bilo prvotno predvideti. Šele v tem poletju je svet izpregledal, da so bolševiški moskoviti vedno odločeni, da za urednično njihovih smotrov uporabijo tudi vso njihovo državno oblast.

Le zmagam, ki so brez primera, in junastvu nemške oborožene sile ter njenih zavezniških prijateljev na severu in jugu je uspelo, da so se taki poskusi Moskve enkrat za vselej izjalovili in da je rdeča armada

porazno uničena. S tem je bil sili komunizma brez dvoma prizadjan tak udarec, da se od njega ne bo več mogla opomoči.

Po uničenju državne moči bolševizma, ki je svetovno zgodovinskega pomena, pa imajo v antikominternski pogodbi združene vlade še vedno skrbeti za to, da se odpravijo tudi ostanki v svetu nahajajočih se kličnih celic bolševizma, tako da nikdar več ne bodo oživele in tvorile nevarnost za kulturni svet. Ta naloga je tem važnejša, čim so danes svetovne demokracije, popolnoma prizrajoče nevarnosti, ki iz tega tudi

Reichsaussenminister v. Ribbentrop o zunanji politiki

Pred predstavniki signatarnih sil antikominternske pogodbe

Berlin, 28. novembra. Pri državnem ministru za zunanje posle v. Ribbentropu se je v sredo popoldne v hotelu »Kaiserhof« v Berlinu vršil sprejem, katerega so se udeležili tudi v Berlinu bivajoči tuji državniki. Povodom tega sprejema je državni minister govoril o zunanjem političnem položaju. Pri sprejemu so bili poleg tujih državljkov z njihovimi delegacijami navzoči berlinski šefi misij onih držav, ki so združene v antikominternski pogodbi.

Od nemške strani so bili med drugim prisotni: Großadmiral Raeder, Generalfeldmarschall Milch, Reichsminister grof Schwerin-Krosigk, Reichsminister Frick in Reichsminister dr. Goebbels, Reichsorganisationsleiter dr. Ley, Reichsminister Rosenberg, Reichsführer H. Himmler, Reichsminister Darré, Rust in Kerrl, Stabschef SA Lutze, Reichsleiter Bouhler, Reichspressechef dr. Dietrich, Reichsarbeitsführer Hierl, Reichs-

njim samim pretijo, iz golega egoizma in oportunitizma zvezale z bolševizmom in tako postale pomagači komunistične internacionale.

Z današnjim dnem je sedaj pretežni del evropskih in vzhodno azijskih narodov združen v tem paktu. S tem je širom sveta ustanovljena fronta držav, ki zagotavlja uspeh skupnega boja proti razkroju kulturnih narodov. Gotovo izražam prepričanje vseh danes tukaj navzočih pooblaščenec, ako trdim, da naše vlade ne bodo mirovale prej, nego dosežejo cilj, da zatrejo bolševizem in odstranijo komunistično internacionalo.

minister Lammers in Funk, Staatsminister Meißner, Reichsminister Todt, Stellvertreter Reichsprotector H. Obergruppenführer Heydrich, Generaloberst Fromm, številni državni tajniki, na čelu Staatssekretär des Auswärtigen Amtes Weizsäcker z nemškimi poslaniki pri državah, združenih v antikominternski pogodbi, nadalje številni Gauleiterji, generali, admirali, Obergruppenführerji in nadaljni znameniti predstavniki države, stranke in oborožene sile, predsedniki meddržavih skupin, predstavniki državne prestolnice Berlina, reprezentanti nemškega gospodarstva, umetnosti in ved kakor tudi zastopniki nemškega in inozemskega tiska.

Na čast v Berlinu bivajočih predstavnikov pogodbenih sil antikominternske pogodbe je Reichsmarschall Göring v svoji hiši v Berlinu priredil popoldanski sprejem. Prireditel v ožjem krogu je bila namenjena osebnemu razgovoru.

Razvoj bojev na vzhodni fronti

Nočna bitka v Kanalu - V Severni Afriki neizpremenjeno ogorčeni boji

Iz Führerjevega glavnega stana, 28. novembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 27. novembra naznanilo:

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte smo zopet napredovali. Sovjetski napadi okrog in severno od Rostova so bili odbiti s težkim izgubami nasprotnika. Tudi na obkoljevalni fronti pri Leningradu se je izjalovilo več poskušanih sovražnikovih izpadov.

V nočnem boju z britanskimi brzimi čolni v Kanalu so čolni prednje straže več sovražnikovih čolnov poškodovali s polnim zadetki. Mora se računati s tem, da sta dva britanska brza čolna izgubljena.

Luftwaffe je v pretekli noči bombardirala

pristaniške naprave na angleški južni in zapadni obali.

V severni Afriki trajajo boji še dalje z nezmanjšano silo. Pred obalo Kirenajke je nemška podmornica potopila britanski rušilec Jervis-vrste.

Poskusi napadov izvršenih po slabih silah britanskega zračnega brodograja na severozapadno nemško obrežno ozemlje so ostali brez uspeha.

V času od 19. do 25. novembra je izgubilo britansko zračno brodogrje 91 letal, od teh 68 letal v sredozemskem okolišu in v severni Afriki. V isti dobi smo v boju proti Veliki Britaniji izgubili 29 lastnih letal.

Verlag und Druck: NS.-Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt. - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. - Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl. - Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

se namerava Andrej posvetiti stanu, ki ga je Straža mrzil, vendar se zbog tega nad dečkom, in pozneje mladeničem, nikdar ni znesel. Nasprotno je rad videl, da je pohlevni, tihi Andrej po končanem dnevnem delu prihajal vsakikrat k njemu in večere prebil skupaj z njegovima hčerkama in staro Barbaro. Pri tem je imel Andrej pri pisanju izredno lepo roko, da ga je bilo veselo pogledati, in mojster Straža, ki je ljubil lepo pisavo, je bil prav vesel, ko je njegova Ančka, kateri se je Andrej samega sebe izbral za učitelja v pisanju, sčasoma začela pisati z ravno takšno lično pisavo.

Mojster Straža je bil ob večerih ali zaposlen v svoji delovni sobi ali pa je včasih obiskoval pivnico, v kateri se je shajal s rokodelskimi tovariši, pa tudi z gospodi od mestnega sveta, in na svoj način svojim nenavadno bistrim umom poživiljal družbo. Doma je med tem pri Barbari pridno brnela preslica, Metka je pa dokončevala vpise v gospodinjskem obračunu, premišljevala, kako bi pripravila nove, nečuvne jedi, ali pa med glasnim smehom stari Barbari ponovno pripovedovala, kaj ji je ta ali ona gospa teta ta dan zaupala. — In mladenič Andrej? —

Ta je sedel z Ančko pri mizi, ona je pa pod njegovim vodstvom pisala ali pa celorisala. Toda — celi večer pisati in risati je prav dolgočasna reč, in tako se je torej zgodilo, da je Andrej večkrat potegnil iz žepa lično vezano knjigo in z rahlim, sladko šepetajočim glasom čital lepi, rakločutni Ančki.

Andrej si je bil s posredovanjem starega Hrastnika pridobil pokroviteljstvo mladega domicilera, ki je bil mojstra Stražo na-

zival za pravega Verrino. Domiciler, grof Kösel, je bil leposlovec, ki so mu življenje izpolnjevala Göthejeva in Schillerjeva dela, katera so takrat kot lesoviti, s sijajem vse prekašajoči meteori prisijali na literarnem horizontu. V mladem pisarju svojega zastopnika je po pravici domneval sorodno dušo in prav posebno ga je veselilo, da si ga je ne zgolj s priobčevanjem, ampak tudi s skupnim čitanjem onih del popolnoma prililil.

Popolnoma si je pa Andrej pridobil grofovo srce s tem, da je stih, ki jih je grof v potu svojega obraza skoval iz blagodnečih rečenic, pohvalil kot izborne in da so ga v grofovo neizrekljivo radost ti stihii dovolj izpodbujali in ganili. Toliko je pa gotovo, da je Andrejeva estetska izobrazba pridobila vsled občevanja z duhovitim in le nekoliko prenapetim grofom.

Naklonjeni nam čitatelj je sedaj uganil, kakšne knjige je Andrej pri lepi Ančki privlekel iz žepa ter iz njih čital, in lahko sam presodi, kako pobudni so spisi take vrste morali biti za dekleta takšnega duševnega ustroja kakoršnega je bila Ančka. »Zvezda v nočnem somraku!« (Iz Ossianove »Kalmes«, ki jo je Göthe prestavil in uvrstil v »Wertherjevo trpljenje«.)

Kako so Ančko oblike solze, kadar je ljubeznivi pisec prišel s tako zamoklim in svečanim uvodom!

Izkušnja kaže, da se mladi ljudje, ki pogosto v družini popevajo dvospeve, kaj radi same sebe predstavijo v osebo duetistov in omenjene dvospeve smatrajo za naprev in besedilo celega življenja, kakor tudi, da mladenič, ki dekletu čita nežnočuten roman, prav lahko postane junak komada,

deklica pa v sanjah vidi samo sebe v vlogi ljubljene.

Pri tako enako uglašeni pravni, kakoršnih sta bila Andrej in Ančka, pa niti ni bilo treba takih pobud, da ne bi vzplamtela v medsebojni ljubezni.

Otroka sta bila eno srce in ena duša; deklica, mladenič samo eden čisti in neugasljivo švigajoč plamen ljubezni. — Oče Straža o tej ljubezenski složnosti njegove hčerke ni ničesar slutil, toda usojeno mu je bilo, da je kmalu zvedel za vse.

Andrej je bil z neumorno pridnostjo in resnično nadarjenostjo dosegel, da je bil po dovršenih pravoslovnih študijah pripuščen k izvrševanju advokature.

S to veselo vestjo, ki mu je zagurala življenjski obstanek, je hotel neko nedeljo presenetiti mojstra Stražo. Toda kako se je zdržnil od prepasti, ko ga je Straža z iskričimi se pogledi — nikdar jih še ni bil videl tako švigati iz očetovih oči — hotel naravnost prebsti.

»Kaj,« je zavpil oče Straža z glasom, da so zabobele stene, »kaj, ti bedni malopridnež, narava je zanemarila tvoje telo, a ti podelila krasne duševne darove, in te hočeš sedaj, kakor lokav zlikovec, zlorabiti na ostuden način in tako obrniti nož proti tvoji lastni materi. S pravico hočeš tržiti kakor je na javnem trgu kakšno uborno blago naprodaj in jo z napačno tehtnico natehtati ubogemu kmetu, pobitemu meščanu, ki je zaman ječal pred oblazinjenim stolom odrevenega sodnika, ter sprejemati plačilo s krvavimi vinarji, ki ti jih daja s solzami oblit revež?«

(Dalje prihodnjio)

Novi veliki uspehi naših podmornic

Znatna pridobitev prostora na celi vzhodni fronti - Uskoki iz Moskve

Iz Führerjevega glavnega stana, 28. novembra, Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 26. novembra naznanilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte so naši včerajšnji napadi dovedli do znatne pridobitve na prostoru. Dve sovjetski vojni vozili sta zadela na nemško-finsko zaporo min in se ob silni detonaciji potopili.

V boju proti Angliji je Luftwaffe po dnevi in po noči metala bombe težkega kalibra na pristaniške naprave in letališča na jugozapadu in jugovzhodu otoka. Pri uspešni obrambi nekega konvoja proti napadu britanskih brzih čolnov so je vsled zadetka s torpedom potopil nek nemški čoln prednje straže. Posadka je bila rešena.

V severni Afriki je protinapad nemško-italijanskih čet dovedel do nadaljnjih uspehov. Postojanke na Sollumski fronti so se držale kljub sovražnikovim napadom. Ponovni poskusi izpadov iz Tobruka so se izjalovili.

Kakor je bilo javljeno že s posebnim poročilom, je britanska vojna mornarica v zadnjih dneh utrpela zopet težke izgube. Razen poškodbe neke večje britanske vojne ladje po zadetku zračnega torpeda, o čemer je bilo govora v včerajšnjem poročilu oborožene sile, je pred Sollumom neka nemška podmornica pod vodstvom Kapitanleutnanta barona Tiesenhause na napadla neko britansko bojno ladjo in ji prizadejala težki zadetek torpeda. Nadalje je neka podmornica Kapitanleutnanta Mohra v Atlantiku potopila neko britansko križarko dragon vrste.

Iz bojev pred Moskvo javljajo, da se množijo uskoštva bolševiških vojakov. Da zajezi to krizo, je Stalinova vlada ukrenila, da v posebni spomenici priobči grozodejstva nemških vojakov napram sovjetskim ujetnikom.

Nemška oborožena sila in z njo boreče se zavezniške čete prezirajo z najglobokim zaničevanjem lažnjiva poročila take vrste, s katerimi se hoče zastreti zverinsko počenjanje bolševiških tolpa in dvigniti njih bojno moralo.

Brzi čolni so potopili 16.500 brt

Poskusi izkrcanja na obali v Kanalu

Iz Führerjevega glavnega stana, 28. novembra, Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 25. novembra naznanilo:

Boji v napadih na srednjem odseku vzhodne fronte potekajo tudi še naprej uspešno.

Pred britansko obalo so brzi čolni pod vodstvom šefa flotilje Kapitanleutnanta Baethge napadla močno zavarovan konvoj in po hudih bojih z britanskimi rušilci potopili štiri težko natovorjene trgovske ladje s 16.500 brt. Vsi čolni so se nepoškodovani vrnili v svoja oporišča.

Bojna letala so v zadnji noči v pomorju okrog Angleške z bombnimi zadetki poškodovale dve veliki, v konvoju ploveči trgovski ladji. Na britanski jugovzhodni obali so bile bombardirane pristaniške naprave. V ozemlju Kanala je Luftwaffe potopila nek britanski brzi čoln.

V noči na 24. novembra so poskušali Angleži izkrcati se z nekaterimi čolni na francoski kanalski obali, bili so pa po nemški obrežni obrambi z izgubami odbiti.

V severni Afriki se ogorčeni boji na vseh odsekih fronte nadaljujejo. Severno od Sidi Baranija je bila neka večja britanska vojna ladja zadeta po zračnem torpedu.

Britansko zračno brodoge je poskušalo s slabimi silami polet v Nemški zaliv in zasedena ozemlja. Tri sovražna letala so bila sestreljena.

Državni čin v novi državni pisarni

Podpis zapisnika o podaljšanju antikominternske pogodbe dne 25. novembra v Berlinu. Od leve: italijanski minister grof Ciano, državni minister za zunanje posle v. Ribbentrop in japonski poslanik Oshima. (Presse-Hoffmann, Z.)

Oberst Mölders, Inspekteur der Jagdflieger, je na kurirskem letalu, ki ga ni sam krmaril, pri Breslau smrtno strmoglavil.

Plovejo za varstvo onstran severnega polarnega kroga

Lovci na podmornice pripravijo svoje specialno orožje, vodne bombe, proti morebitnim napadom sovražnih podmornic.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Unger, HH., Z.)

Roosevelt sega po Južni Ameriki

Nizozemska Guayana zasedena po četah Zedinjenih držav

New-York, 28. novembra. V Washingtonu so uradno objavili, da pošlje vlada Zedinjenih držav kontingent čet na nizozemsko Guayano, da bo tam »ščitila« rudnike boksita, ki so velikega pomena za aluminijско industrijo v Zedinjenih državah. Po službeni razlagi dajejo rudokopi boksita v Suriamu 60% ameriški industriji aluminija potrebnih surovin. Na svojih roparskih pohodih so Zedinjene države sedaj torej tudi nizozemsko kolonijalno ozemlje potegnile nase. Novi rop kolonij s strani Zedinjenih držav tudi vsled tega ne postane zakonit, če so, kakor sporoča Bela hiša, nizozemski izseljenci, ki se drzno nazivajo kot vlado, k temu dali svoje privoljenje.

Sporočilo Bele hiše o zasedbi nizozemske Guayane je prava senzacija celokupnega new-yorškega tiska. Časopisi prinašajo poročila pod velikanskimi napismi. Intervencionistična »New-York-Post« poseka vse druge liste in piše v velikanskih črkah: »USA čete v južno Ameriko«. Glasom izvirnega poročila tega lista iz Washingtona je namen akcije Zedinjenih držav ne le zasesti rudokope boksita, ampak vkoristiti nizozemsko Guayano tudi kot bazo zračnega in mornariškega brodoge. »New-York-Jour-

nal-Amerikan« prinaša zemljevid južne Amerike, na katerem je ozemlje nizozemske Guayane prekrito z velikansko zvezdnato zastavo.

Zasedba Martinique in francoske Guayane, se bo po poročilu mehiških časnikov izvršila v najkrajšem času.

V odjeku Wall-Street tiska v naskoku na nizozemsko Guayano se vzlic vsem poskusom, da bi roparski pohod Roosevelta ogrnili z legalnim plaščem, vendar preveč jasno razpozna lakomno veselje dolarskih mogotcev, da so dobili tak masten plen. Vedno ponavljajoče se podčrtavanje v uradni ugotovitvi, da so rudniki boksita v Sulinamu dobavljali nad 60% severno-ameriški industriji aluminija potrebnih surovin, je najboljši dokaz, kako zelo je ravno ta okolnost pospešila spletke Rooseveltovih čifutov. Klika imperialistov okrog Roosevelta se niti najmanje ni dala motiti zbog tega, da je s tem ropom izvršena hkratu prva vojaška ataka Zedinjenih držav na južno ameriško ozemlje in da je s tem podana odskočna deska za nadaljnje razbojniške pohode v tem delu sveta.

Churchillov moralni poraz

New-York, 28. novembra. Ministrski predsednik Burme, Saw, je na povratku iz Anglije dospel v Los Angeles in po poročilu Associated Press se izrazil napram zastopnikom tiska, da je razočaran, ker Churchill Burmi ni dovolil statuta dominionov.

Churchill je — tako je rekel ministrski predsednik — odreko teh že dolgo obljubljenih pravic poskušal utemeljiti z jalovim izgovorom, »češ da se Burma ne bi mogla braniti, ako bi jo napadla Nemčija ali Japonska«. Saw se nato — tako je izjavil zastopnikom tiska — ni mogel vzdržati, da ne bi Churchill odgovoril, da potem, ako je vojaška slaba sila vzrok za odreko lastne vlade, tudi Kanada, Avstralija, da celo Anglija sama, nimajo pravice, da bise same vladale.

Churchill je napravil prav osupel obraz — tako je povedal ministrski predsednik, — ko mu je bil povedal v brk, »da je očitno, da Anglija tudi na berglah Zedinjenih držav in sovjetov ne zmore Nemčije«.

Najvišje italijansko odlikovanje za Reichsmarschalla Göringa

Berlin, 28. novembra. V sredo popoldne je Reichsmarschall Göring sprejel generala Marrassa, vojaškega pooblaščenca pri italijanskem poslanstvu v Berlinu. General Marrass je izročil Reichsmarschallu veliki trak vojaškega savojškega reda, najvišje italijansko odlikovanje za izredne vojne zasluge, poleg pa osebno ročno pismo Duceja.

Reichsmarschall se je s prisrčnimi besedami zahvalil in izjavil, da mu je odlikovanje simbol preizkušene nemško-italijanskega soborstva.

Berlin. Führer je Reichsleiterju Amanu k njegovi petdesetletni rojstva po državnem sekretarju Esserju dal izročiti svoje osebno ročno pismo.

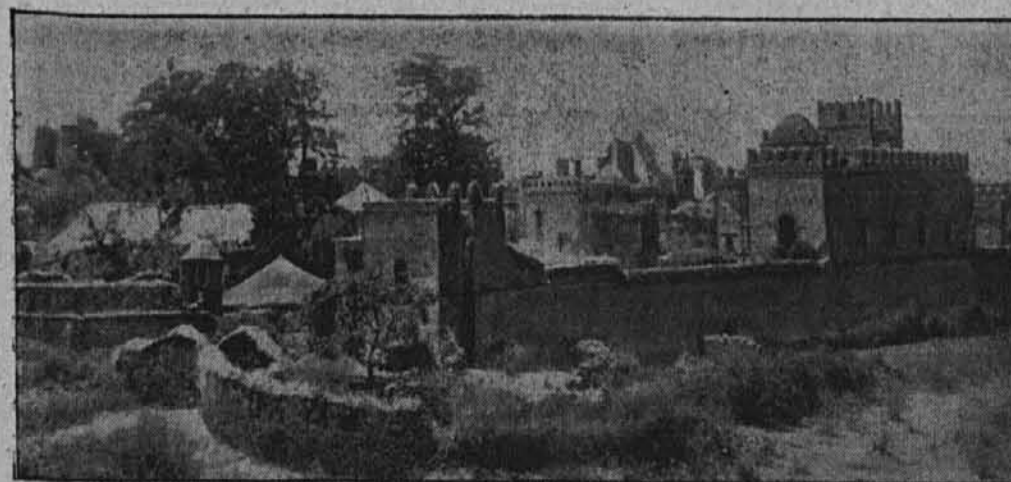
Nemška Pak pri izpremembni položaja

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Kintscher, Atl., Z.)

Na vzhodu: kljub snegu in ledu napreji!

(PK. Aufnahme: Kriegsberichter Menzendorf Atl., Z.)

To je Gondar

Za zidovi trdnjave Gondar se italijanske čete junaško branijo; je to po Portugalcih zgrajen srednjeveški grad. (Seiler, Z.)

Gospodarstvo

Strumno vodstvo cen na Hrvaškem

Hrvaško gospodarsko vodstvo je z ravnokar ustanovljenim, ministrstvu za trgovino podrejenim uradom za vodstvo gibanja cen in mezd na novo tako urejeno, da bo moglo napraviti definitivno konec homotijam pri tvorbi cen in ustanovitvi mezd. Kakšni so nameni novega trgovinskega ministra dr. Todta se vidi iz poluradne razlage vladnega sklepa, v kateri se dosedanja hrvaška politika cen označuje kot klasičen primer neenotnega gospodarskega vodstva. Posebno se kaže na usodepolno napako dosedanjega sistema, obstoječo v tem, da so se določevale cene samo za izdelke, med tem ko je bilo pri surovinah, zlasti pa pri kmetijskih proizvodih ponajveč dopuščeno, da so cene samovoljno določevale.

Kot vzroki draginje se navajajo ti-le: 1. zvišanje potrošnje, ki je bila v bistvu posledica panike v krogih potrošnikov in nezdrave denarne razpoložljivosti; 2. dviganje stroškov industrijske proizvodnje in vsled vojne povzročena pičlost zaloga blaga; 3. spekulacijski duh, ki se je naravnost razpasel vsled nezadostnega nadziranja cen. Kot edino sredstvo, da se pride vokom temu nerazmerju med povpraševanjem in spekulativnim zadrževanjem ponudb, smatrajo za potrebno, da se po načrtu poseže v proizvodnjo in v razdelitev blaga. Pravi, da je ravno zbog tega, ker je bilo to opuščeno, sedaj neobhodno potrebno, ali sedanje cene in mezde ustavi ali jih pa spraviti v pravično medsebojno razmerje. Zaustavitev cen bo po reviziji dosedanjih najvišjih cen največje koristi tako za proizvajalca kakor za potrošnika.

Trgatev na Spodnjem Stajerskem

Po zaključeni trgatvi na Stajerskem poročajo, da je po količini in kakovosti srednja. Grozdje je bilo sicer zdravo, ni pa moglo popolnoma dozoreti. Vendar je bila trgatve boljše kakor lani. Vinski mošt je vseboval 14 do 17 stopinj sladkorja. Kupčija z novim vinom zaenkrat še popolnoma miruje. Mošt so prodali samo tisti vinogradniki, ki nimajo zadosti posode ali pa so nujno potrebovali denar. V ostalem pa

vinogradniki čakajo, da bo mlado vino pretočeno (okrog 15. decembra ali 15. januarja), nakar lahko zahtevajo šest do desetodstotni pribitek k osnovni ceni. Mošta letos sploh niso točili, ker vsi rajši čakajo, da se vino očisti.

Bolgarski trgovinski minister v Berlinu

Na povabilo Reichswirtschaftsministra in predsednika nemške državne banke Walterja Funka je došel v Berlin na večdnevni obisk kraljevski bolgarski minister za trgovino, obrt in delo, profesor dr. Zageroff; Reichminister Funk mu je na kolodvoru v Anhaltu izrekel pristržno dobrodošlico.

Hranilna vrednost marmelad

Sadne marmelade, ki jih imajo zlasti otroci tako radi, vsebujejo mnogo hranilnih snovi. Izračunali so, da ima 100 gramov sadne marmelade, narejene iz različnih vrst sadja, prav isto hranilno vrednost kakor n. pr. 227 gramov govejega mesa brez kosti, ali 70 gramov dobrega sira, ali 68 gramov testenine, ali 354 gramov krompirja, ali 371 gramov kravjega mleka ali pa 634 gramov svežega sadja in končno toliko, kolikor imajo hranilne vrednosti tri kurja jajca.

Mate gospodarske novice

Enotna obleka na Hrvaškem. Kakor poročajo hrvaški časopisi, namerava trgovinsko ministrstvo uvesti enotne čevlje in enotne obleke za kmete in za delavce, da na tak način doseže boljše izkoriščanje surovin, na drugi strani pa olajša širšim slojem nabavo oblačil po cenejših nabavnih cenah.

Krompir in stročnice so na Hrvaškem pod kontrolo

Ravnateljstvo prehrane v Zagrebu poroča, da se morajo vsi prebitki krompirja in stročnega sadja prodati izključno komisio-narjem tega ravnateljstva. Vsaka trgovina s temi živili je prepovedana. Vsi še ne izvršeni sklepi o prodajah na druge strani so razveljavljeni.

zboljšanjem krmljenja molznih krav njihovo donosnost dvigne.

2 Ker pa vendar krmila, predvsem beljakovinstva tečna krmila, ne stojijo v neomejenih količinah na razpolago, je pri krmljenju molznih krav posebno previdno postopati. Predvsem je potrebno da mozne krave individualno, to se pravi, po njihovi donosnosti krmimo. Krava s pičlo molznostjo potrebuje manj redilnih snovi kot visokomolzna krava. Zboljšanjem krmljenja je mogoče donosnost vsake krave dvigniti. Pri kravah z manjšo prirodno donosnostno sposobnostjo je povečanje molznosti samo omejeno mogoče. Mnogo izdatnejše je to pri takih kravah, ki so že po dedni osnovi usposobljene za visoko donosnost. Ravno tako potrebujejo krave, ki so presušile in staromolzne krave manj krme kot novomolzne krave, in je pri novomolznih kravah povečanje donosnosti z zboljšanim krmljenjem tudi v večji meri dosegljivo kot pri staromolznih.

Krave je treba torej prvi čas po otežitvi posebno dobro krmiti in je potem polagoma popustiti. Praviloma razdelimo krave kakega hleva po 5 in 5 v donosnostne skupine in damo za vsako molzno donosnost oz. višino molznosti odgovarjajočo krmo.

Staromolznim kravam ali kravam, ki trenutno ne dajejo mleka, zadostuje, če dobijo običajno krmo, ki sestoji iz detelje, sena, plev, pese in podobnega. V drugih primerih pa je potrebno, da k tej obsejni temeljni krmi pokladamo odgovarjajočo beljakovinstva tečno krmo. Samo tedaj, če vsaki živali damo za zaželjeno donosnost (molznost) potrebno krmo, je mogoče tudi doseči pravo donosnost. Kjer pridelana krma posameznega gospodarstva ne zadostuje za zadostno krmljenje živine, tam je z ene strani pa je število živine prilagoditi na strani pa je število izvine prilagoditi na razpolago stoječi krmi. Nima pomena, če si kmetovalci ubijejo v glavo, rediti neko čisto določeno število živine, če pa vendar niso v stanju živino pošteno krmiti. Mnogo boljše je, da redijo samo toliko živine, kolikor je zamorejo dejansko zadostno krmiti. Za dohodek, in s tem tudi za uspeh gospodarstva ni število živine, marveč to, kar s temi živalmi zamoremo proizvajati in kar torej lahko tekoče prodamo in v denar spremenimo, meročajno. Proizvodnja pa je, kakor uči izkušnja, pri manjšem, dani množini krme prilagojenem številu živine večja, kakor pri večjem številu živine, za katero manjka krme.

Čestokrat slišimo ugovor, da je treba pač toliko živine rediti, ker je treba pridelati potreben gnoj. Ta pogovor ne drži, iz dane na razpolago nam stoječe krme, je mogoče dobiti vedno le določeno množino gnoja ter je pri tem vseeno, katero število živali to krmo prebavi.

Da bi zamogli molznice tudi v resnici po donosnosti (molznosti) krmiti in nadalje vsakokrat krave z nepopolno donosnostjo od nadaljnje reje izločiti, je predvsem potrebno, da donosnost (molznost) naših krav točno poznamo. To znanje si je mogoče pridobiti samo s tekočo donosnostjo (molzno) kontrolo. Iz tega razloga se vsem kmetovalcem priporoča, da stavijo krave pod kontrolo donosnosti. V teh dneh vabijo Gemeindegewirt (občinski kmetovalci) v vseh vaseh, da se kmetovalci prostovoljno priključijo donosnostni kontroli; to vabljenje naj bi nobeden kmetovalec ne preslišal.

Posebno važno je pa tudi, da se pridelano mleko ne uporabi izključno v lastnem gospodarstvu, marveč da se čim večjo količino mleka dovede trgu in s tem celokupni prehrani ljudstva. Zaradi tega je tudi potrebno, da se dobava mleka tozadevnim zbiralnicam in mlekarnam močno poveča, in da tam, kjer doslej dobava mleka mlekarjam in zbiralnicam ni bila običajna, to takoj organiziramo. Za to naj poskrbijo v prvi vrsti kmetovalci sami pod vodstvom njihovih Gemeindegewirtov, pri čemur bodo gotovo deležni podpore mlekarjam.

Dohodki iz dobave mleka predstavljajo za mnoga kmetijska gospodarstva države najpomembnejši dohodek sploh. To mora postati tudi tu v Südkärnten. Cena mleku se je v zadnjih mesecih že opetovano dvignila. Kmetovalci naj stremijo za tem, da donosnost (molznost) tudi z lastnimi močmi dvignejo. Končno se potem mleko tudi ne bo plačevalo enostavno po meri, marveč po njegovi notranji vrednosti, to se pravi, po množini tolišče. Mastnejše mleko se boljše plačuje, ko manj toliščno.

Tu ima vsak kmetovalec sredstvo v roki, da dohodek svojega gospodarstva dvigne. Pri tem je še vpoštevati, da je ob tekoči

dobavi mleka mlekarjam doseči tekoč zanesljiv dohodek, pri čemur od gospodarstva ne bo nič odšlo, kar bi zapustilo praznino. Če dnevno mleko dobavljamo, dobimo mesečno zanj naš denar in imamo še vedno enako število živine v hlevu. Zaradi tega se pričakuje, da bodo vsi kmetovalci stremeli za tem, da dvignejo molznost v svojem gospodarstvu, istočasno pa omejijo lastno porabo mleka in tako kolikor mogoče mnogo mleka dovedejo trgu. Oni ne pri-našajo s tem samo dragocen prispevek k prehrani prebivalstva, marveč pomnožijo s tem istočasno njihove lastne dohodke.

Heinrich Burgstaller
Kreislandwirt v Steinu

Nemška šola v Skoplju

Nedavno je bila v Skoplju svečana otvoritev prve nemške šole. Mesto je bilo vse v zastavah. V šolskem posloppju, ki ga je darovala mestna občina, so se zbrali krajevni predstavniki oblastev, prišel pa je tudi nemški poslanik v Sofiji. Med slovesnostjo je imel govor, v katerem je slavil staro nemško-bolgorsko prijateljstvo in tovarštvo, ki se je izkazalo zlasti v letih svetovne vojne, ter povdaril, da je nemška šola v Skoplju ponosen spomenik povezanosti obeh prijateljskih narodov.

Bei uns weiß man

wer seinen Boden in Treuen pflügt und pflegt, dem gibt die Natur unferes Landes das tägliche Brot und mehr; duftendes Obst und gute Milch, ihm und uns allen.

Ihr gilt denn auch vom Jahresende in besonderer Weise feier, Dank und Opfer. Und zuweilen wird ihr zu Ehren das Fleckenbrot gebacken. In das wir von allen guten Früchten des Jahres etwas tun. Mehl vom vollen Roggenkorn unserer Acker, vom Baum die Birne, und Nüsse vom Strauch. Und wenn wir vor buntem Lichterbaum und dunklem Brot sitzen, dann darf unter all den guten Gaben unserer großen und schönen Mutter Natur auch die eine nicht fehlen: die volle Schale mit dem Trank aus unserem Korn.

Deshalb trinkt man

ihn denn auch zu diesem Tag und fest, wie alle Tage und zu allen Festen: den Perola. Der ist, wie unser Brot, aus Korn. Aus dem guten und ausgefachten Roggenkorn unseres Landes. Und damit der Genuß und der Franz der guten Gaben voll sei, tun wir noch hinzu die Gesundheit und den Schmuck der guten Milch.

Perola
hat Kraft vom Korn!

Dom in polje

Dvig proizvodnje mleka v ozemlju Südkärnten

Kolikor se je moglo doslej ugotoviti, je molznost in proizvodnja mleka tu povsem nepovoljna. To je pripisovati deloma dejstvu, da domače molznice vsled pomanjkanja smotrne reje in gojitve pokazujejo že same po sebi nizko donosnost in da z druge strani za dano število krav ni na razpolago odgovarjajoča količina in kakovost temeljne krme. Je pa vendar potrebno, da se zasedeno ozemlje Südkärnten najmanj, kar se more zahtevati, preskrbi za svojo potrebo z mlekom in nadalje tudi s presnim maslom. To je pa samo tedaj mogoče doseči, če proizvodnjo mleka in v tej zvezi proizvodnjo mlečnih tolišč (putra) kolikor mogoče hitro in izdatno dvignemo. Da pa bomo prišli do tega, je poiskati vsa možna pota, ki vodijo k uspehu in cilju.

Absolutna molznost kake krave je odvisna od dveh činiteljev in sicer:

1. od njene podedovane sposobnosti za molznost,

2. od krmljenja in oskrbovanja, ki ga njej nudimo.

Na podedovani donosnostni sposobnosti (molznosti) kake krave se ne more nič spreminjati. Ona je zasnovana na njenih dednih osnovah in je nepremakljiva. Donosnostna sposobnost kake črede oz. reje, je vendar mogoče v toku časa na ta način znatno dvigniti, da z rejo, ki je usmerjena na donosnost, to se pravi, s skrbno odbiro uporabimo za nadaljnjo rejo samo one živali, ki izkazujejo visoko donosnost (molznost), živali vendar z nepovoljno donosnostjo pa izključimo od nadaljnje reje.

Zboljšanje donosnostne sposobnosti kake črede oz. reje je mogoče torej doseči s primernimi rejškimi ukrepi, vendar šele po daljšem času, nasprotno pokazuje zboljšanje oskrbovanja in krmljenja krave mnogo hitrejši in izdatnejši učinek.

Molzna krava potrebuje, kakor vsaka žival, določeno množino redilnih snovi samo zato, da se ohrani pri življenju. Ta množina redilnih snovi, katero damo živali, imenujemo krmo: Če torej kaka žival dobi samo toliko krme, kolikor je potrebuje, da se obdrži ravno pri življenju, o kaki donosnosti oz. živalski proizvodnji ne more biti govora. Da to dosežemo, je treba dotični živali dati primerno večjo količino redilnih snovi, kar označujemo kot donosnostno krmo.

V mnogih primerih se molzne krave tu izredno slabo oskrbuje in nezadostno krmijo. Posledica tega je nepovoljna donosnost, nepovoljna molznost.

Dvig donosnosti (molznosti) pa ni samo v korist proizvodnje mleka in tolišče, marveč predvsem v korist slehernega kmetovalca samega, ker se z dvigom živalske proizvodnje dvignejo tudi njegovi dohodki. Zaradi tega mora vsak kmetovalec v svojem gospodarstvu skrbeti, da s primernim

Die reinste Freude

hat man an dem kleinen Karl. Er ist vergnügt, hat guten Appetit und schläft gut. Also alles Zeichen der Gesundheit. Die Mutter gibt ihm

NESTLE KINDERNÄHRUNG

hergestellt aus den Bestandteilen des Weizenkornes, bester Alpenmilch und Zucker unter Zusatz Knochen- und blutbildender Salze und den Vitaminen des Lebertrans. Probieren Sie auch Broschüre „Ratschläge eines Arztes für junge Mütter“ kostenlos und unverbindlich durch die

Nestle Wien Aktiengesellschaft
Wien I
Biberstraße 11

Domschale-naselbina slamnikarjev

Iz male vasi je v 40 letih nastalo važno industrijsko mesto

Menda se v nobenem kraju v Südkärntnu ne pozna potek časa tako kakor v kraju Domschale, ki je bil pred 40 leti še neznatna vasica, obstoječa iz raztresenih hiš in nekaj sto prebivalcev. Danes jih ima skoraj toliko kakor mesto Stein, namreč 3000, ne da bi postal pravi strnjeni kraj, ampak ostal je krajina. Kajti povsod zevajo široke praznine, skozi katere se vidi na polja in iz katerih se dvigajo proti nebu dimniki velikih in manjših tvornic, iz tal pa rastejo raztresene po vsej zemlji nove hiše. Četudi je očitno, da je kraj Domschale nastal organično, vendar človek vse to osupnjen opazuje.

Ker so bila stavbišča v zadostnem številu na razpolago, ni bilo skoraj nobenega podiranja, tako da se tukaj lahko proučuje zgodovino arhitekture zadnjih 150 let. K temu je pripomniti, da se med novimi stavbami poleg ne ravno razveseljivih kockastih omarič najdejo tudi prav čedne rešitve problema »hiš za eno rodbino«. Zastopana je pa tam tudi najslabša doba. Prav čudno je, da je za sliko kraja cerkev skoro brez vsakega pomena. Ta stoji brez vsake veze na nekem griču in je bila pred nedavnim časom opremljena še kakor tabor, kot pribežališče v vojni, proti nevarnosti turških vpadov, je imela okope, stolpe itd. Žal so te priče znamenite preteklosti brez prizanašanja razdejali. Cerkev ima v ostalem prav lep moderen okras iz fresk od slikarja Pengova, kar pa ničesar ne spreminja na dejstvu, da stavba kot taka nima nobene vloge za lice kraja.

Če se o Domschalah ne da veliko pisati, pa se lahko bolj pomudimo pri kraju Stob, ki je s krajem Domschale v najožji zvezi. Tukaj so povodom izgraditvi državne ceste Ljubljana—Cilli, baje za časa francoskega gospostva, izkopali prav znatno jamo materiala, ki se je napolnila z vodo in na katere robu so potem smiselno postavili gasilski dom. Povrh je pa v sredi ribnika nastal umeten otočič, ki nosi okrog 120 cm in okrog 40 cm debeli kameniti steber; na tega so postavili ustrezajoče velik kip sv. Floriana. Vse je presenetljivo lepo, vendar tla ribnika propuščajo vodo, tako da je nekaj časa popolnoma izsušen.

Čeravno je naravna lega Domschal izredno ugodna, ker se stekajo tam ceste iz različnih smeri, vendar to še ne zadošča za razlago naglega razcveta. Zadnji je povzročil po nekaterih iz Tirolske izhajajočih rodbinah, kakor Oebrwalder, Steiberger, Ladstätter, Melitzer itd., ki so tukaj pričele z izdelovanjem slamnikov. Iz skromnih začetkov so zrastle velike tvornice z dvoranami v več nadstropjih, dolgih do 70 metrov, po katerih se oskrbujejo s klobuki ne samo ženski svet, ampak tudi moški, tako da bi lahko tudi imelo ime Hutingen (Hut = klobuk). Tvornicam klobukov pa so sledile druge, tako da ima sedaj Domschale še nekaj, česar bi se tam ne predpostavljalo. Ne morda gledališče ali javno knjižnico ali ba-

jen hotel, ampak — bar! Zakaj naj bi tudi vedno poročali o gradovih in cerkvah, o kmečkih hišah in zbirkah Naj bo enkrat tudi bar na vrsti, ko njega obstoj dokazuje. da se kraj smatra poklicanega za »višje« stvari. Ima pa v resnici veliko bodočnost in bo lahko dosegel tak pomen kakor Krainburg, postal iz krajine pravo in v resnici moderno mesto, ako se bodo odločili, da napravijo enkrat konec divjemu zidanju in ustvarijo regulacijski načrt, v katerem bo

zavzemal važno mesto kolodvor za avtomobile. Kajti takšen je tukaj na križišču in izhodišču velikega števila cest prav gotovo potreben. Potrebni so nadalje: kopališče, športno igrišče, družabni dom, kinoposlopje, hotel, knjižnica in seveda tudi hiše, ki bi jih naj obdajali vrtovi. Da, nastane lahko celo še kaj več, kakor čedno mestece — vzhled za to, kako se skrbi za tovarniške delavce. Zemljišča so na razpolago. In tako bi vsak veleobrat postal središče male naselbine, vse skupaj bi pa v zvezi z drugimi malimi edinicami podale mesto, katerega središče tvorita ta čas državna cesta in železnica. *Baron Michelangelo Zois*

Nad 7000 zborovalcev

Prva javna zborovanja v okraju Stein

V okraju Stein je bil po dobri predhodni propagandi ob koncu zadnjega tedna opravljeno prvi val zborovanj. Povsod se je nudila ista slika: dvorane so bile prenapolnjene in veliko jih je moralo oditi, ne da bi slišali govornika, ker pač ni bilo prostora. Priprave za posamezna zborovanja so izvršili nekateri Ortsgruppenführerji KVB na vzoren način.

V teku tedna je imel Bezirksgeschäftsführer iz Steina, Pg. Ladstätter, dve zborovanji v St. Martinu i. Tuchein in Möttningu; v soboto je pa v okrajnem mestu Stein govoril Bundesführer KVB, Gauamtsleiter Wilh. Schick.

V Stein je prišlo okrog 1200 udeležencev, ki so bili deloma v zborovalni dvorani, deloma pred njo. Mnogo jih je moralo, ker ni bilo prostora, oditi domu. V spremstvu Bezirksführerja in Bundesgeschäftsführerja je stopil Bundesführer v dvorano, kjer mu je Bezirksgeschäftsführer dal poročilo. Ko je Bezirksführer otvoril zborovanje, je povzel Bundesführer besedo in razvil v svojem govoru vprašanje, kdo je to vojno zakrivil, opozoril na svetovno vojno in žrtve, ki jih je takrat nemški narod doprinesel in po kateri se je nahajal v verigah mirovniških diktatov. Bundesführer je opisal pot Führerja in povdaril, da je Führer nemškemu narodu zopet prinesel delo ter da je skozi njega ljudstvo politično dozorelo. Pozval je nemški narod pod

orožje, ne da bi hotel osvojiti si svet, ampak da ščiti Nemčijo in nemškega delavca. Bundesführer je v nadaljnjih izvajanjih prikazal strukturo te pokrajine in na podlagi primerov dokazal isto vrsto tako zemlje kakor ljudi tu in onstran Karavank. Povdaril je tudi, da je to, kar se najde tukaj kulture, nemškega izvora. »Mi in s tem tukajšnje ljudstvo«, tako je zaključil Bundesführer, »korakamo v novo veliko bodočnost, pod vodstvom Adolfa Hitlerja«. Navdušeno odobravanje je dokazalo, da so poslušalci doumeli besede Bundesführerja.

V nedeljo predpoldan je imel Bundesführer govor v kraju Domschale, kjer so ga sprejeli v narodnih nošah in z godbenim vodom s Kärntner Liedermarschom. Tudi tukaj ista slika: prenapolnjena dvorana! Popoldne je Bundesführer imel prvo javno zborovanje v Glogowitzu.

Tekom sobote in nedelje so se v steinskem okraju vršila še nadaljnja zborovanja. V Littai in St. Martin bei Littai je v prenapoljenih dvoranah govoril politični komisar iz Steina, Pg. dr. Hermann Doujak, v Holmu in Aichu so se vršila zborovanja z govornikom Pg. dr. Komposchom.

V Mannsburgu, Komenda, Kraxen, Woditz in Lukowitz sta govorila Bundeschulungsleiter in Bundesgeschäftsführer.

Dekleta iz Südkärntna se uvrščajo

Stoodstotni pristop - Obergruppenführerin Peterschneegg pri otvoritvenih apelih

Ze več tednov so poverjenica za dekleta Erika Liaunigg in tri Untergauführerinnen v treh^h deželnih okrožjih z veliko spretnostjo dovršile pripravljala dela za ustanovitev mladinske organizacije Kärntner-Volksbund-Jugend. Nato so se pred kratkim mogla dekleta iz celega predzemlja Karavank pozvati prvič k občinim zborom in se je mogel izvršiti njihov vpis. Ta uspeh, ki je omogočil stoodstotni pristop deklet, je bil le zbog tega mogoč, ker so voditeljice deklet iz starih pokrajin z obširnimi podrobnimi delom v vseh oddaljenih krajih dekletom iz Südkärntna v pesmih, igrah in ožjih prireditvah dale vpogled v nemško dekleško organizacijo pri Hitler-Jugend. Težko in naporno je bilo to delo, toda sijajni pristopni apeli so bili najlepše plačilo.

Kakor že napovedano, je bila Obergruppenführerin tudi prišla v mesto Stein, skrajni kotiček Südkärntna, da je tamkajšnjim

dekletom ob pristopu sporočila pozdrave deklet iz starih pokrajin. Ze okrog 14. ure, pol ure pred odrejenim časom, so prihitela dekleta iz vseh smeri; na malem prostoru mesta Stein je to zbiranje vzbujalo splošno pozornost in radovedneži mesta so se čudili in čudili zbog tega »ljudskega gibanja«. Velika kinodvorana ni imela za vse prostora in tako je mladina v veliki gneči stala do ceste. »Auf hebt unsere Fahnen« je zadonelo sedaj iz več sto mladih grl. Potem je bilo dekletom sporočeno, da so sedaj sprejeta v Kärntner-Volksbund-Jugend in da spadajo sedaj k veliki skupnosti Führerjeve mladine. Vesela pesem z zaobljubo je končala to slovesnost in nato so se skupine deklet podale v šolo, kjer so bili po letnikih zapisani njihovi osebni podatki. Ona dekleta, ki so čakala, so se z navdušenjem in občudovanjavredno doumljivostjo učila pesmi. Cesta Hermanna Göringa

pred šolo je nudila še dolgo sliko razigranosti.

Velika kinodvorana Ortsgruppe je komaj zadostovala za sprejem vseh deklet, ki so se odzvala pozivu k pristopnemu apelu. Ko je potem prišel še učitelj iz Littai z dekleti svoje šole, so morali odpreti še druge prostore. Poslušati petje je bilo posebno v Littai pravo veselje, kajti dekleta so znala že številne zlogovne in domovinske pesmi, ker se je služba tam že več tednov izvrševala. Zopet je govorila Obergruppenführerin dekletom. Mlada vaška godba je razveseljevala s sijajnimi predvajanji. Brez trenja je bil zaključen apel pristopa.

Kakor v mestih Littai in Stein, tako se je tudi v drugih krajih vršil prvi apel s polnoštevilno udeležbo deklet. S tem so tudi dekleta v novih pokrajinah pokazala, da so pripravljena korakati z Hitler-Jugend.

Gaufrauenchaftsleiterin v Littai

Tudi najjužnejša Ortsgruppe je bila sedaj deležna veselja, da jo je obiskala Gaufrauenchaftsleiterin Grete v. Mitterwallner. Ženske skupine Ortsgruppen Littai, St. Martin bei Littai in Kressnitz so se zbrale, da spoznajo gospo, ki ji je poverjeno vodstvo žen v pokrajini. V lepo okrašenem šolskem prostoru je Ortsgruppenführerin iz Littai gđna. Hilde Schlehman, podala poročilo Gaufrauenchaftsleiterin, v katere spremstvu se je nahajala Bezirksfrauenführerin iz Steina. Vodja tukajšnje ljudske šole je bil dospel s svojimi varovanci, ki so s svojimi svežimi, jasnimi otroškimi glasovi gostu izrekli dobrodošlico.

V srce segajočem nagovoru je Gaufrauenchaftsleiterin obrazložila pomen in smoter udruženja žen v veliki nemški očetnjavi. Kakor obljuba k zvestemu sodelovanju, je bil na koncu njenih izvajanj pozdrav na Führerja. Nato je Bezirksfrauenführerin predstavila gostu sotrudnice vseh treh Ortsgruppen. Po pregledu prostorov službenega poslojja Frauengruppe, ki ga ravnokar gradijo, se je Gaufrauenchaftsleiterin poslovila in nadaljevala pot po novem ozemlju.

Sport se v Littai znova goji

Pred kratkim je Ortsgruppe KVB v Littai dobila nalog, da prevzame gojitev športa. Pg. Ronaldu Edelmannu je Ortsgruppenführer poveril izvršitev tega naloga. Ze v kratkem času se je na to nogometno moštvo lahko predstavilo javnosti. Dve igri za vajo sta ljudem dali zopet zagon in preteklo nedeljo se je v Domschale vršila prva zunanja igra proti precej močnemu moštvu Ortsgruppe Domschale. Domschale, ki je bil še-le osem dni prej z zmago v turnirju pridobil pokal, se je moral ukloniti lepi skladni igri Littaičanov, ki so zmagali 9 : 3 goli. V Littai odigrana revanšna igra je Littaičanom prinesla po hudem boju novo zmago; gostje iz Domschale so se morali udati s 6 : 4 goli.

O božiču se bodo v tekmi za pokal merila najmočnejša moštva Ortsgruppen Krainburg, Domschale in Littai. V zvezi s postavitvijo nogometnega moštva bo v kratkem postavljeno tudi moštvo lahkkih atletikov.

Die feine Maßwerkstätte
Wäsche-Modellhaus
Rosi König
Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

Zimmer-, Fenster- und
Fieberthermometer
Dipl.-Optiker **C. Kronhub**

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranitel!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

27. LEKCIJA

Lösung der Aufgabe:

I. 1. Der Unteroffizier befahl seiner Abteilung Fliegerdeckung. 2. Das viele Geld half ihm nichts. 3. Ich nahm ihn beim Wort. 4. Er sprach gerne über diese Dinge. 5. Es war heiß, die Sonne stach vom Himmel. 6. Der Kerl stahl wie ein Rabe. 7. Sie starb zu jung. 8. Dieses Buch verdarb die guten Sitten. 9. Dieser ungeschickte Mensch warf alles um. 10. Sein Schreiben betraf mich garnicht. 11. Es begann die Zeit des Wintersportes. 12. Wer wagte, der gewann. 13. Schwamm er gut? 14. Die Gefangenen kamen in große Lager. 15. Er kam in jede Versammlung.

II. 1. Ich habe Ihnen garnicht befohlen. 2. Die NSV hat immer gerne geholfen. 3. Warum haben Sie meine Worte nicht ernst genommen? 4. Sie haben zuviel versprochen. 5. Ich habe jeden Tag um 8 Uhr mit meiner Arbeit begonnen. 6. Jeder der gewagt hat, hat gewonnen. 7. Er ist immer 10 Minuten vor der Abfahrtszeit des Zuges zum Bahnhof. gekommen.

III. Ich will singen, aber ich kann nicht, weil ich Halsweh habe. Du willst singen aber Du kannst nicht, weil Du Halsweh hast. er will singen aber er kann nicht, weil er Halsweh hat. wir wollen singen aber wir können nicht, weil wir Halsweh haben. Ihr wollt singen aber ihr könnt nicht, weil ihr Halsweh habt. sie wollen singen aber sie können nicht, weil sie Halsweh haben.

IV. Der Betriebsführer lobt mich, ich werde vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt dich, du wirst vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt ihn, er wird vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt sie, sie wird vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt uns, wir werden vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt Euch, ihr werdet vom Betriebsführer gelobt. Der Betriebsführer lobt sie, sie werden vom Betriebsführer gelobt.

Nadaljnji važni nepravilni glagoli

Nedoločnik 2. oseba edn. sed. čas

finden	du findest
singen	du singst
sinken	du sinkst
trinken	du trinkst
zwingen	du zwingst
beißen	du beißt
greifen	du greifst
leiden	du leidest
pfeifen	du pfeifst
reiten	du reitest
schneiden	du schneidest
streiten	du streitest

Pretekli čas Del. preteklega časa

fand	gefunden
sang	gesungen
sank	gesunken
trank	getrunken
zwang	gezwungen
biß	gebissen
griff	gegriffen
litt	gelitten
pfiff	gepfiffen
ritt	geritten
schnitt	geschnitten
stritt	gestritten

Übungssätze: 1. Wie findest Du mein neues Kleid? Ich finde es sehr hübsch. 2. Fand man den Mörder? Nein, bis jetzt hat man ihn noch nicht gefunden. 3. Er war den ganzen Tag lustig und sang. 4. Haben Sie schon einmal das »Engellied« gesungen? Ja, ich habe es schon oft gesungen. 5. Das englische Schlachtschiff wurde von einem deutschen Unterseeboot torpediert und sank in wenigen Minuten. 6. Der alte Herr trank jeden Tag sein Viertel Wein. 7. Der gute Mann hatte ein wenig über den Durst getrunken und schwankte unsicher nach Hause. 8. Niemand zwang ihn, den

Vertrag zu unterschreiben. 9. Ich kam von selbst zu Ihnen, niemand hat mich gezwungen. 10. Der Hund war tollwütig und biß überall hinein. 11. Hat Sie der Hund gebissen? Nein, er hat nur nach mir geschnappt aber er hat mich nicht erwischt. 12. Er ergriff ihre Hand und drückte sie sanft. 13. Es war dunkel, ich wollte meinen Hut nehmen aber ich habe immer ins Leere gegriffen. 14. Sie litt schon jahrelang an einem Magenleiden und musste sich jetzt operieren lassen. 15. Die Lokomotive pfiff und der Zug setzte sich in Bewegung. 16. Wer hat hier gepfiffen? 17. Das Eis war sehr dick und der Reiter ritt über den See. 18. Als es dunkel wurde sind wir nach Hause geritten. 19. Er schnitt seinen Namen zur Erinnerung in die große Buche. 20. Au, jetzt habe ich mich geschnitten. 21. Er war ein unangenehmer Patron, er stritt um jeden Pfennig. 22. In dieser Ehe wird mehr gestritten als gegessen.

Der Wachtposten

Von Hans Leip

Vor der Kaserne, vor dem großen Tor,
stand eine Laterne und sie steht noch
davor.

So wollen wir uns da wiedersehen,
bei der Laterne wollen wir stehen
Wie einst Lilli Marlen!

Unsrer beider Schatten sah wie einer aus,
dass wir so lieb uns hatten, das sah man
gleich daraus.

Und alle Leute sollen's sehen,
wenn wir bei der Laterne stehen.
Wie einst Lilli Marlen!

Schon rief der Posten, sie bliesen
Zapfenstreich,
Es kann drei Tage kosten, Kamerad ich
komm ja gleich
Da sagten wir: Auf Wiedersehen,
Wie gerne würd' ich mit Dir gehen!
Mit dir Lilli Marlen!

Deine Schritte kenn ich, deinen schönen
Gang,
und alle Abend brennt sie, doch mich
vergaß sie lang.
Und sollte mir ein Leid geschehen,
Wer wird bei der Laterne stehen?
Mit Dir Lilli Marlen!

Aus dem stillen Raume, aus der Erden
Grund
hebt mich wie im Traume dein verliebter
Mund.
Wenn sich die späten Nebel drehen,
wer wird bei der Laterne stehen?
Wie einst Lilli Marlen!
Dieses Lied gehört zu den beliebtesten
der deutschen Wehrmacht.

Der Fuchs und die Trauben

Ein Fuchs sah einige Trauben an einer Weinrebe. Er wollte sie fressen. Leider waren die Trauben zu hoch und er konnte sie nicht erreichen. Da entfernte er sich wieder und sagte: »Ich will diese Trauben nicht, sie sind zu sauer.«

Aufgaben

- I. Machen Sie folgende Übung: (Ich leihe Karl ein Buch — Ich leihe es ihm.) 1. Ich leihe meiner Freundin ein Buch. 2. Ich leihe meinem Freunde ein Buch. 3. Ich leihe meinen Freundinnen ein Buch. 4. Ich leihe meinen Freunden ein Buch. 5. Ich leihe Karl meine Füllfeder. 6. Ich leihe meiner Tante den Bleistift.
- II. Beantworten Sie folgende Fragen: 1. Wie heißt der Titel unserer kleinen Geschichte. 2. Was ist der Fuchs. 3. Wie ist er? 4. Was ist eine Traube? 5. Was sah der Fuchs? 6. Wo? 7. Was wollte er? 8. Wie waren die Trauben? 9. Konnte sie der Fuchs erreichen? 10. Was machte der Fuchs? 11. Warum entfernte er sich wieder? 12. Was sagte der Fuchs?
- III. Beantworte folgende Fragen: 1. Wohin gehen wir, wenn uns der Zahn weh tut? 2. Wohin gehen wir,

wenn wir mit den Zug verreisen wollen? 3. Wohin gehen wir, wenn wir Geld wechseln wollen? 4. Wohin gehen wir, wenn wir Schuhe ausbessern lassen wollen? 5. Wohin gehen wir, wenn wir uns die Haare schneiden lassen wollen? 6. Wozu dient ein Bleistiftspitzer? 7. Wozu dient ein Lineal? 8. Wozu dient eine Nähmaschine? 9. Wozu dient eine Waschmaschine? 10. Wer wäscht die Wäsche? 11. Wer repariert die Schuhe? 12. Wer macht die Möbel? 13. Wer rasiert? 14. Wer schleift Messer und Scheeren? 15. Wer baut Häuser? 16. Wer fotografiert? 17. Wer bindet Bücher? 18. Wer plombiert Zähne? 19. Wer behandelt die Kranken. 20. Wer wechselt fremdes Geld?

IV. Postavi sledeče stavke v pretekli čas: 1. Ich finde diese Äußerung geschmacklos. 2. Du singst wie ein Hahn. 3. Das Schiff sinkt in wenigen Minuten. 4. Er trinkt jeden Tag ein Krügel Bier. 5. Wir zwingen ihn mit uns zu gehen. 6. Dieser Hund beißt jeden Unbekannten. 7. Er leidet an Magenschmerzen. 8. Die Soldaten pfeifen eine flotte Melodie. 9. Die Kompanie reitet zum Tore hinaus. 10. Diese Messer schneiden nicht mehr. 11. Warum streitet ihr immer?

Wörter

ausbessern — popraviti
Äußerung (w) — izjava
beißen (biß, gebissen) — gristi (grizel, -a, -o, sem, je)
beliebt — priljubljen, -a, -o
Bewegung (w) — gib, pokret
binden (Bücher) — vezati (knjige)
blasen (blies, geblasen) — trobiti (trobil, -a, -o, sem, je)
Bleistiftspitzer (m) — rezilec (za priostri-tev svinčnika)
brennen (brannte, gebrannt) — goreti, (gorel, -a, -o, sem, je)
Buchbinder (m) — knjigovez
Buche (w) — bukev
davorstehen (ich stehe davor) — stati pred čem (stojim pred...)
drehen — sukati
Ehe (w) — zakon
einst (einstmals) — nekoč
ergreifen — prijeti
Erinnerung (w) — spomin
erreichen — doseči
erwischen — zgrabiti
finden (fand, gefunden) — najti (našel, -a, -o, sem, je) Gefallen finden — ugajati
flott — vesel, -a, -o
fressen (du frißt, fraß, gefressen) — žreti (žreš,, žrl, -a, -o, sem, je)
Gang (m eines Menschen) — hoja
gehören (das gehört mir) — to je moje
geschehen (geschah, geschehen) — zgoditi se
geschmacklos — neokusen
gleich (sofort) — takoj

greifen (griff, gegriffen) — prijeti, segati po čem (prijel, -a, -o, sem, je)
Grund, Boden (m) — zemlja, zemljišče
hinein — noter, v
hübsch — čeden, -a, -o
kennen (kannte, gekannt) — poznati (poznal, -a, -o, sem, je)
Kompanie — stotnija
Krügel (s) — vrč, vrček
Laterne (w) — svetilka
Leere (w) — praznina, praznota
leiden (litt, gelitten) — trpeti (trpel, -a, -o, sem, je)
leihen (lieh, geliehen) — posoditi (posodil, -a, -o, sem, je)
Lineal (s) — ravnilo
Lokomotive (w) — parni stroj, lokomotiva
Nebel (m) — megla
niemand — nobeden
pfeifen (pfiff, gepfiffen) — žvižgati (žvižgal, -a, -o, sem, je)
Posten (m) — straža
Raum (m) — prostor
reiten, ritt, geritten — jahati (jahal, -a, -o, sem, je)
rufen (rief, gerufen) — klicati (klical, -a, -o, sem, je)
sanft — rahel, -a, -o
Satz (m) — stavek
Schatten (m) — senca
Schlachtschiff (s) — bojna ladja
schleifen — brusiti
Schleifer (m) — brusac, nožar
schnappen — zapasti
schneiden (schnitt, geschnitten) — rezati (rezal, -a, -o, sem, je)
Schritt (m) — korak, hoja
schwanken — majati se, gugati
singen (sang, gesungen) — peti (pel, -a, -o, sem, je)
sinken (sank, gesunken) — potopiti se (potopil, -a, -o, sem, je)
still — tih, -a, -o
streiten (stritt, gestritten) — prepirati se
Titel (m) — napis, naslov
tollwütig — stekel, -a, -o,
Tor (s) — vrata (vhod)
torpedieren — torpedirati
Traube (w) — grozd, grozdje
trinken (trank, getrunken) — piti (pil, -a, -o, sem, je)
unbekannt — neznan, -a, -o
unsicher — negotov, -a, -o (schwanken — majati se)
unterschreiben — podpisati
Unterseeboot (s) — podmornica
verliebt — zaljubljen, -a, -o
Vertrag (m) — pogodba
Wachtposten (m) — straža
Zapfenstreich (m) — mirozov
zeichnen — risati
zwingen (zwang, gezwungen) — siliti, primorati

Redewendungen

ein unangenehmer Patron — sitnež
eine Geschichte erzählen — pripovedko pripovedovati
ich seh es daraus, daß — na tem vidim, da sich in Bewegung setzen — premikati se
über den Durst trinken — čez žejo piti

pritegnili na pomoč dva prevozna stroja na trake in trebilnik.

Mannsburg. (Prvi apel mladine.) V nedeljo se je vršil prvi apel mladine Kärntner-Volksbundjugend. Bahnführer Ebner je imel nagovor na 150 dečkov in jim razložil naloge mladine KVB. Apel je bil zaključen s pozdravom na Führerja in z nacionalno himno.

Wocheiner-Feistritz. (Ribolovni urad — Fischamt.) Kadar tujec napravi izlet v lepo Bohinjsko dolino in si natančneje ogleda največji kraj te doline, Wocheiner-Feistritz, opazi nasproti staremu imenitnemu gradu ribolovni urad (Fischamt). Ko stopi v ribišče, sliši hrumenje in šumenje. Iz številnih vodnih pip teče neprenehoma voda, da zadosti potrebam postvri, te žlahtne ribje vrste, da dobivajo vedno svežo in tekočo vodo. Dva velika vodnjaka se nahajata ob obeh straneh ribišča, v katerih se podijo »dorasle postvri«. Ribič nam je v malem ribniku pokazal zalego. Nad vsakim ribnikom je skrbno pritrjena deščica, na kateri so razvidni podatki gojitve. Delo, ki se tukaj opravlja, se raz vidika narodnega gospodarstva ne sme podcenjevati.

SONNTAGS- u. NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 29. Nov. bis 6. Dez.
Apotheke zu Hl. Dreifaltigkeit
W. Schawnik

3x domovine

(Nadaljevanje s 5. strani.)

Littai. (Zasedanje okrožnega odseka NSLB.) Nedavno se je vršilo prvo zborovanje najjužnejšega okrožnega odseka v Littai. Polnoštevilna udeležba vzgojiteljev je dokazala močno tovarištvo. Udeležba je pa tudi vzlic dolgi poti v Littai, ki so jo imeli nekateri, vsem koristila, kajti Kreiswalter okrožja Stein, Pg. Helmut Prasch, je v svojem predavanju obravnaval aktualna politična vprašanja, ki so za vzgojiteljstvo v tem službenem ozemlju posebne važnosti. Vršila se je tudi pevska ura pod vodstvom glavnega učitelja Pg. Pruggerja in telovadna ura za vzgojiteljice pod vodstvom okrožne poverjenice za ženske telesne vaje, Pg. Helge Wolfve.

St. Georgen bei Krainburg. (Gradnje cest napredujejo.) Od začetka junija delajo v tukajšnjem občinskem področju na gradnji enega dela nove ceste iz Krainburga v Stein. Najprej je bilo le malo delavcev, ki so bili zaposleni z izkopavanjem zemlje, toda kmalu se je to število povečalo. Gramoz za izpolnitev cestnega temelja se je dobival iz treh jam, ki leže ob cesti. Ta gramoz so iz jam začetkoma dovažali s konji. Toda dnevnih uspehi niso bili veliki. Zato so se začeli posluževati drugih prometnih sredstev in so v velikem obsegu

An alle Schulleiter!

Soeben erschienen
**LEHRSTOFF FÜR
DIE GRUNDSCHULE**

Preis 7,80 RM

Vorrätig:

**BUCHHANDLUNGEN
des NS.-Gauverlages
u. Druckerei Kärnten**

Klagenfurt, Krainburg
Villach, Wolfsberg

Ruf
Südkärnten
bereitet sich auf die
Kontenrahmenpflicht
vor
Ruf-Organisation
hilft
Prospekte u. Vertreterbesuch durch:

DR. C. GALLIN, KLAGENFURT PLATZGASSE 9. TEL. 11-36

BILDER
Ansichten von
Kärnten u. Krain
von **Maler
PERNHART**
kauft ständig
Kunsthaltung
RITZ PRAUSE
Klagenfurt

Pozor lovci!

Kupujem

vse vrste kož divjačine, kakor:
lisice, dehorje, kune, zajce, veverice,
polhe, itd. po najvišjih cenah.

BERTSCHITSCH RUDOLF, Kürschner
Krainburg, Valvasor Platz 13

Südkärntner

Ihr seid jetzt deutsch
Darum leset das Buch:

**Moschner, Kärnten
Grenzland im Süden.**

Ein Bericht über Arbeit und
Erfolg der NSDAP in Kärnten
Preis 1.20 Reichsmark

Vorrätig: Buchhandlungen

NS.-Gauverlag Kärnten
Klagenfurt — Krainburg

Alle Betriebsführer
brauchen
die neuen Lohnsteuertabellen
Vorrätig
Buchhandlung NS.-Gauverlag und Druckerei
Kärnten - Krainburg, Klagenfurt

Bei Verstopfung
DARMOL

Inserirajte s „Karawanken-Bote“

Po dolgem mukapolnem trpljenju je preminil
naš sin, brat, svak itd. gospod

Peter Mayr
posestnik

dne 23. 1. m. v Ljubljani, kjer ga začasno tudi pokopljemo.

Sv. maša zadušnica bo v soboto 29. 1. m. ob 7. uri v tukajšnji
župni cerkvi. Prosimo za tiho sožalje.

Krainburg, 24. novembra 1941.

Marija, mati; Pavel, Melod, brata;
Anica, vdova Mašten, Danica, poročena Suchy, sestri;
Dora Mayr, roj. Nagu, Alfred Suchy, svakinja in svak
in ostalo sorodstvo.

Ch. Grollitsch & Co.

Kohlengrosshandel

Klagenfurt, Fröhlichgasse Nr. 40

Ruf Nr. 2823 2824

**DAMEN- UND
HERREN- MODE
LEDERTASCHEN**

**Johann
Wendling**
Krainburg

**Buntwarenweberel
Färberel u. Appretur**

Hribernik & Comp.

Textilindustriegesellschaft m. b. H.
St. Velt a. d. Save

ALTERTUMER

Möbel eingelegt, geschnitzt oder bemalt,
Bilder, Holzfiguren, Zinngeschirr, echte
Teppiche, alte Münzen kauft stets

Antiquitätenhandlung
FRITZ PRAUSE, KLAGENFURT

Taschnee

F. MOSCHEK
St. Velt a. d. Save

Universale

Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-

Erzeugung
für Damen
und Herren

Domschale

**Kinderbetten
Herbst**

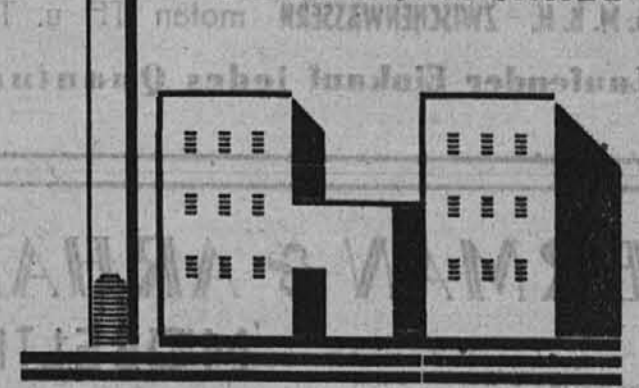
Klagenfurt, Fleischmarkt 16

A. Kaschmann Nachf.
Eisenhandlung

Laak a. d. Zaier

Leinenindustrie A. G.

**JARSCHKE
POST DOMSCHALE**

Raiffeisen-Zentralkasse Kärnten

eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung

Klagenfurt, Stuttgarter Platz 5

Geldausgleichsstelle des landw. Genossenschaftswesens.

Friedrich Jungbauer
Lebensmittel-Grosshandel

Klagenfurt, 10.-Oktober-Strasse 28
Fernruf 17-73

Lager in: Klagenfurt, Kühnsdorf
Villach, Friesach

Lichtspiele

Algemeine Filmreuehand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING
29. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
30. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
1. XII. um 18.30 Uhr
Aus erster Ehe
Für Jugendliche nicht zugelassen!
2. XII. um 18.30 — 3. XII. um 18.30 Uhr
Ihr erstes Erlebnis
Für Jugendliche nicht zugelassen!
3. XII. um 15.30 — 4. XII. um 15.30 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Die weiße Hölle von Piz-Paltü
4. XII. um 18.30 — 5. XII. um 18.30 Uhr
Der Weg zu Isabell
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE
29. XI. um 18.30 Uhr
30. XI. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
Achtung! Feind hört mit!
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
3. XII. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Ins blaue Leben
3. XII. um 18.30 — 4. XII. um 18.30 Uhr
Ein ganzer Kerl
Für Jugendliche zugelassen!

KRAINBURG
30. XI. um 10.30 Uhr
Jugendvorstellung
Hitlerjunge Quex
28. XI. bis 1. XII.
Auf Wiedersehen, Franziska!
Für Jugendliche nicht zugelassen!
2. XII. bis 4. XII.
Kopf hoch, Johannes!
Für Jugendliche zugelassen!
Vorstellungsbeginn: Täglich 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

LA AK
29. XI. um 19 Uhr
30. XI. um 13.30, 16 und 19 Uhr
Die schwedische Nachtigall
Für Jugendliche nicht zugelassen!
3. XII. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Die weiße Hölle von Piz-Paltü
2. XII. um 19 Uhr
3. XII. um 19 Uhr
4. XII. um 19 Uhr
Falschmünzer
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI
29. XI. um 19 Uhr
30. XI. um 16 und 19 Uhr
Unser Fräulein Doktor
Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!
3. XII. um 15 Uhr
Jugendvorstellung
Soweit geht die Liebe nicht
3. XII. um 19 Uhr — 4. XII. um 19 Uhr
Die barmherzige Lüge
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MI E S S D O R F
1. XII. um 20 Uhr — 2. XII. um 20 Uhr
Ein Leben lang
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKTL
29. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
30. XI. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
1. XII. um 18.30 Uhr
2. XII. um 18.30 Uhr
Trenck, der Pandur
Für Jugendliche zugelassen!
3. XII. bis 5. XII. um 18.30 Uhr
Das Herz der Königin
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH
29. XI. um 18.30 Uhr
30. XI. um 15.30 und 18.30 Uhr
Hochzeitsnacht
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SCHWARZENBACH
29. XI. um 20 Uhr
30. XI. um 15, 17.30 und 20 Uhr
Ein Leben lang
Für Jugendliche nicht zugelassen!
3. XII. um 20 Uhr — 4. XII. um 20 Uhr
Casanova heiratet
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN
29. XI. um 18.30 Uhr
30. XI. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
1. XII. um 18.30 Uhr
Der Gasmann
Für Jugendliche nicht zugelassen!
3. XII. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Heinzelmännchen

3. XII. um 18.30 — 4. XII. um 18.30 Uhr
Der Sündenbock
Für Jugendliche zugelassen!

ST. VEIT
29. XI. bis 2. XII.
Rosen in Tirol
Für Jugendliche nicht zugelassen!
3. XII. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Hitlerjunge Quex
3. XII. bis 5. XII.
Ein Mann auf Abwegen
Für Jugendliche nicht zugelassen!
Vorstellungen: Täglich um 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

VELDES
29. XI. um 18.30 Uhr
30. XI. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Falstaff im Wien
Für Jugendliche zugelassen!
3. XII. um 18.30 — 4. XII. um 18.30 Uhr
Das himmelblaue Abendkleid
Für Jugendliche nicht zugelassen!

WART
29. XI. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung:
Heinzelmännchen
28. XI. um 18.30 — 29. XI. um 18.30 Uhr
Die unvollkommene Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!
30. XI. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
1. XII. um 18.30 Uhr
Kennwort Machin!
Für Jugendliche nicht zugelassen!

I. PORENTA LEDERWAREN

ERMERN Nr. 16
POST BISCHOF LAAK

Sperrholz
Paneelplatten
Holzfaserplatten
Furniere
Parkettien

HANS TRANINGER

Klagenfurt, Völkermarkterstraße - Ruf 1595

Kupujem
škafce vseh vrst po
najvišji ceni.
Sodarstvo
FRANC SULCER
Marburg a. D., Kaserngasse 7

Seit 1874
I. Kärntner Harmonikaerzeugung
R. NOVAK
Klagenfurt, Ebentaler Straße Nr. 7
Fernruf 2482

ANTRACEN
in nativno IDES
črnilo.
„IDES“
Chemische Erzeugnisse
KRAINBURG

Reklame -
Andenkenartikel -
Kartonagen
W. GOERNER
Fabrik: Klagenfurt, Feldkirchner Str. 37

Albin
JASBEZ
Konfektion
KRAINBURG

JOSEF WEBER
Gemischtwaren- und Holzhandlung
LAAK a. d. ZAIER

Elektromotoren
Geräte
BELEUCHTUNGSKÖRPER
Installationen von
F. Czernowsky
Elektromeister - Klagenfurt

IZDELOVANJE
HARMONIK

JOS. FLEISS
ST. VEIT a. Save (Postno izsece)

Schinkovec
Franziska
Gemischtwaren-
handlung
und Seilereie
Krainburg

Citajte Karawanken-Bote

Baumwollspinnerei u. Weberei Neumarkt
Ed. Glanzmann & And. Gassner
Spinnerei, Weberei, Garnfärberei u.
Bleiche, Stückbleiche und Appretur

LANNINFABRIK
G. M. B. H. - ZWISCHENWASSERN
Herstellung
folgender Gerbstoffe:
Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan
CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Ke-
motan TF u. TC, Summach etz.
Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde

ERMAN & ARHAR
MOBELTISCHLEREI
ST. VEIT/SAVE
FERNRUF:
ST. VEIT Nr. 716

Rudolf Sicherl
SPEZEREI UND
KOLONIALWAREN-
HANDLUNG
Laak a. d. Zaier

Spielwaren
Kinderwagen
Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

LEDERWARENERZEUGUNG
P. KAISER
TASCHNEREI
LAAK, Ermern 27